TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta......$8.50 Kuusi kuukautta......$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year............$5.50 Three Months........$1.60
Six Months..........$3.00 One Month.......... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

No. 150 — Tiistaina, Kesäkuun 28 p.—Tuesday, June 28th. — 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

RANSKASSA HYVÄKSYTTY KAPINALAKI

Jonka avulla tahdotaan tukahuttaa kaikki radikaaliset liikkeet

PARIISI, kesäk. 28 p. — Ranskan sotaministerin Barthoun on onnistunut ajaa lävitse parlamentissa laatimansa uusi kapinalaki, joka on tähdätty kommunisteja ja muita radikaaleja vastaan ja jonka avulla tahdotaan eritoten estää radikaalisten oppien levittäminen ja tottelemattomuuteen kiihottaminen armeijassa palvelevien miesten keskuudessa. Laki on niin ankara, että sen voi helposti käsittää olevan kaikkien ranskalaisten kansalaisvapauksien uhkana.

Siinä säädetään, että sotilaiden on toteltava upseerejaan, antakootpa nämä heille minkälaisia määräyksiä tahansa, ja rangaistusta määrätään sotilaalle aina viiteen vuoteen saakka vankeutta ja sakkoa 20,000 frangiin asti, jos hän millään tavalla vastustaa upseerejaan. Samanlainen rangaistus määrätään kaikille niille, jotka yrittävät puolustaa upseerejaan vastustavaa sotilasta taikka harjottavat antimilitaristista propagandaa sotilaiden äitien ja vaimojen keskuudessa.

Laissa edelleen säädetään, että sen nojalla vireille pantuja juttuja voidaan käsitellä vain ojennustuomioistuimessa ja sillä on oikeus kieltää sanomalehdet julkaisemasta siellä esitettyjä todistuksia. Tätä pykälää rikkovalle sanomalehden raportterille määrätään laissa myöskin rangaistus.

On helppo käsittää, että tuollaisen lain suojissa voivat ankaraa kuria suosivat upseerit kohdella sotilaita mielivaltaisesti, jopa pahoinpidelläkin heitä ja hallita armeijassa samanlaisina tyranneina kuin ennen tsaarin aikana hallitsivat upseerit Venäjän armeijassa. Sanomalehdet myöskin saattavat itsensä vaaralle alttiiksi, jos ne menevät tuollaisten tyrannien tekoja arvostelemaan, sillä sellainen arvostelukin voidaan tulkita kurinpitosäädöksiä rikkoneen sotilaan puolustamiseksi.

Antamalla alemmille tuomioistuimille valta kieltää sanomalehdiltä oikeus julkaista selostus juttujen käsittelystä niissä, ne saatetaan asemaan, jossa niitä ei voi yleinen mielipide kontrolloida ja niiden tuomarit, joilla poikkeuksetta ovat määtätynlaiset poliittiset mielipiteet, omaavat silloin rajattoman vallan päätellä noista asioista aivan mielivaltaisesti.

Uuden lain laatijat ovat nähtävästikin mielessään kuvitelleet vielä ajan tulevan, jolloin sotaväkeä on komennettava kukistamaan sisäisiä meteleitä ja kapinoita ja siltä varalta ovat he sen laatineet noin ankaran.

PENNITTÖMINÄKÄÄN EIVÄT ANTAUTUNEET

PITTSBURG, Kansas, kesäk. 27 p — Kun muuan rahtijuna saapui tänne, riippui sen ovenripoissa, puskurien päällä ja muissa enemmän tai vähemmän "mukavissa" asennoissa kaksi sataa rahatonta miestä, joiden junamiehet sanoivat väkisin tulleen junaan edellisenä iltana Oklahomassa. Junamiehet väittivät miesten olevan Meksikon lahden satamista lastaustyölakkolaisia, jotka ovat olleet pakotetut koettamaan päästä Kansasin viljankorjuutöihin, kun eivät ruvenneet antautumaan työnteettäjien armoille, vaikka olivatkin nälkäruoskan siimasta saaneet maistaa täysin annoksin.

Täkäläisten poliisiviranomaisten kehotuksesta miehet jäivät täällä pois junasta ja kun olivat saaneet syödä, lähtivät he jalkapatikassa jatkamaan matkaansa elonkorjuupaikoille.

Ruumissaattue sai odottaa

CHICAGO, Ill., kesäk. 26 p. — Eilen sai muutaman italialaisen ruumissaattue odottaa kolme neljännestuntia kaudulla, kun union ajurit huomasivat että saattueen etunenässä oleva soittokunta oli skääppisoittokunta. Kun oli hankittu union soittokunta skääppien tilalle, jatkettiin toimitusta.

ITALIAN PUOLUEEN JOHTAJA MATKUSTANUT VENÄJÄLLE.

ROOMA, kesäk. 28 p. — Italian kommunistien johtaja ja parlamentin alahuoneen jäsen E. Misiano on matkustanut Venäjälle.

ENGLANNIN HIILILAKKO SAATANEE PIAN SOVITUKSI

LONTOO, kesäk. 27 p. — Tänään pitämässään kokouksessa kaivostenomistajien ja kaivostyöläisten edustajat pääsivät yksimielisyyteen palkkakysymykseen nähden ja lopullisen sovinnon aikaansaaminen riippuu nyt siitä, myöntääkö hallitus avustusta kaivosteollisuudelle. Mikäli on saatu tietää, hallitus puolestaan on valmis vieläkin myöntämään 10,000,000 puntaa avustusta mainitulle teollisuudelle.

Vanhaa virttä veisaavat työnteettäjät

NEW YORK, kesäk. 27 p. — The International Paper yhtiö on antanut julistuksen, jossa se selittää että sen työmailla vallitseva lakko on "kokonaan työläisten syy, koska nämä eivät ole suostuneet yhtiön tarjoamiin ehtoihin, vaan tekivät lakon". Yhtiö valittaa että vaikka se on koettanut pysyä "joukkosopimusten kannalla" ja siinä mielessä esitti palkkojen alennusta, niin eivät työläiset suostuneet esityksiin, vaan vaativat että palkat on pysytettävä ennallaan siihen saakka, kunnes sovittelulautakunta on ratkaissut tämän kysymyksen.

Pitää ottaa huomioon että nämä asiat esitetään siinä julistuksessa, jonka yhtiö on "yleisölle" antanut todistaakseen olevansa oikeassa. Mutta jo itsestään tuosta julistuksesta selvenee, kuka on ollut joukkosopimusten kannalla ja kuka niitä on yrittänyt rikkoa vaatimalla ehdotonta alistumista.

Muut paperiyhtiöt ovat union virkailijain ilmotuksen mukaan suostuneet sovitteluihin, jotka aletaan niin pian kuin unioissa on ehditty äänestää kysymyksestä, ja jos muut työnteettäjät sopivat lakossa olevien työläistensä kanssa, niin eiköhän mahtane paperitrustille tulla mahdottomaksi yksinään taistella jaloa taisteluaan työväestöjen murskaamiseksi. Siksi se kai tuo julistus "yleisölle" lienee annettukin.

Norjan suurlakko

Maajärjestö vaatii 50 milj. työttömyyden torjumiseksi.

(Toverin erikoisuutinen)

KRISTIANIA, kesäk. 6 p. — Maajärjestön edustajisto on tänään osoittanut hallitukselle kirjelmän, missä se uudelleen tiukasti vaatii hallitusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, joilla voitaisiin poistaa yhä uhkaavammaksi käyvä työttömyys. Edustajisto on asiassa jo useammat kerrat vaatinut tuotantokontrollin voimaan ottamista, jotta voitaisiin kontrolloida liikeyrityksiä, jotka lakkauttavat toiminnan ilman puolustettavaa syytä. Edustajisto on saanut sen vaikutuksen, että monen yrityksen seisauttaminen on ollut vain työnantajain sulkutoimenpide välitysoikeuden määräämäin tai sopimuksen mukaisten palkkain alentamiseksi.

Merimieskonfliktissa käydyissä neuvotteluissa on näet käynyt ilmi, ettei laivanvarustajilla ole mitään halua maksaa palkkoja, jotka välitysoikeus on vahvistanut voimaan aina vuoteen 1922. Tästä syystä on välttämätöntä, että liikeseisaukset ja liikkeiden hallinta alistetaan kontrolliin. Edustajisto ei määrittele yksityiskohdittain ehdottamaansa tuotantokontrollia, mutta suurin piirtein pitäisi sen tapahtua neuvoston tai valiokunnan kautta, minkä jäseninä olisivat kysymyksessä olevan teollisuuden työläisiä, niihin luettuina kaikki ne jotka toimivat sen palveluksessa. Tämän teollisuusneuvoston olisi oltava yhteistoiminnassa kaikkien yksityisten yritysten tuotantoneuvostojen ja työvaliokuntain kanssa, ja olisi se oikeutettu kontrolloimaan tuotantoa ja tarkastamaan tilit jokaisessa erikoistapauksessa. Ennenkun tuotantoa voidaan seisauttaa, on siihen saatava teollisuusneuvoston suostunta.

"Meidän vaatimuksemme yhteiskunnalle on — sanotaan kirjelmässä —: Työtä ja toimeentuloa! **Työtä ennenkaikkea!**

Olemme jo aikaisemmin kääntyneet hallituksen puoleen, jotta olisi ryhdytty keksimään keinoja vallitsevan työttömyyden lieventämiseksi. Mutta viranomaiset ovat vastoin työläisten käsityksiä johtaneet asiat kohti romahdusta. Työttömyys kasvoi kuukausi kuukaudelta ja me näemme nyt ryhdyttävän sellaisiin keinoihin, jotka, sen sijaan että vaikuttaisivat järjestävästi, vain lisäävät työttömyyttä.

Ja elintarpeiden korkeat hinnat jatkuvat saman aikaisesti, ilman että tehtäisiin mitään kovakouraisen hintapolitiikan läpiajamiseksi ja muutosten aikaansaamiseksi näihin olosuhteisiin.

Jos työtä ei voida varata, on työttömille maksettava avustusta. Tähänasti ovat työväenjärjestöjen työttömyyskassat yleisistä varoista saamainsa lisävarojen nojalla suorittaneet avustuksia, mutta sitä mukaa kuin työttömyys lisääntyy käyvät rahastojen taloudelliset mahdollisuudet pienemmiksi. Lisäksi on otettava huomioon, että yksityisten työläisten työttömyys kestää niin kauan, että he menettävät oikeuden avustuksen saantiin. Oletetaan, että nykyään on noin 15,000 työläistä avustuksetta, ja tämä luku kasvaa alituisesti. Voidaan ennakolta sanoa, että olosuhteet käyvät vielä huonommiksi syksyyn mennessä.

Näiden olosuhteiden perusteella on edustajisto päättänyt vaatia 50 miljoonan kruunun määrärahan työttömäin hyväksi ja tähän nähden kehoitetaan hallitusta tekemään vastaava aloite.

Esittäessämme nyt tämän asian hallitukselle kehoitamme me sitä ryhtymään heti toimintaan. Seuraukset saattavat olla kohtalokkaat, ellei oteta varteen mitä me tässä esitämme. Sillä monilla tuhansilla työläisillä, jotka ovat suljetut työstä ja siten ansiomahdollisuuksista, on oikeus vaatia maan hallitukselta, ettei jätetä käyttämättä mitään keinoa työn tai ylläpidon hankkimiseksi heille."

SOS. PUOLUEEN KONVENTSIOONI

DETROIT, kesäk. 27 p. — Sosialistipuolueen konventsioonissa tänään hyväksyttiin päätöslauselma, jossa sanotaan, että yleislakolle puolue antaa tunnustuksen periaatteessa, mutta ei katso sen taistelutavan sopivan Amerikalle.

Kumoon äänestettiin esitys, jossa määrättiin kutsuttavaksi koolle nonpartisan liiton, farmer-labor puolueen ja sosialistipuolueen yhteinen neuvottelukokous, tarkotuksella muodostaa yhteinen ohjelma, mutta sen sijaan hyväksyttiin ponsi, jossa aiottiin tutkia ja kehittää ajatusta nonpartisan liiton, farmer-labor puolueen sosialistipuolueen ja vielä muidenkin radikaalisten työväenjärjestöjen yhteenliittymisestä.

Sanottiin m.m., että jollei tällaista liittymistä nonpartisaneihin ja muihin "radikaaleihin" saada, niin häviää sosialistipuolue olemattomiin monilla paikoilla maata.

OLI MENETELLYT VASTOIN SOTILASKURIN PERIAATTEITA

WASHINGTON, D. C., kesäk. 27 p. — Vaikkakin laivastosihteeri Denby kielsikin että taistelulaiva Michiganin kapteeni Stearns oli erotettu virastaan sen takia, että hän oli suvainnut "sovietti-menettelytapoja" laivalla, myönsi hän kuitenkin että "muuan laivaston upseereista on saanut nuhteita, koska hän oli eräissä laivan sisäistä elämää koskevissa asioissa kysellyt väestön mielipidettä". Mutta laivastosihteeri riensi selittämään että kysymyksessä oleva upseeri ei ole menettänyt arvoaan laivastossa, onhan vain muutettu toiseen virkaan.

KILPAILEVAA HEDELMÄTRUSTIA MUOVAILLAAN

PORTLAND, Ore., kesäk. 27 p. — Tänne on ilmotettu että ollaan aikeissa yhdistää kaikki suuren hedelmätrustin ulkopuolella olevat hedelmän kasvatus-, kannutus- ja tukku kauppayhtiöt pohjoislännestä lähtien Meksikon, Jamaican ja Cuban kautta Floridaa myöten yhteen suureen korporatsioniin, joka ryhtyy kilpailemaan suurtrustin, United Fruit Companyn kanssa, kunnes ne luonnollisesti tavalla tai toisella sulautuvat yhteen. Tämän uuden trustin pääoma tulee olemaan 20,000,000 dollaria ja kuuluu siihen m. m. 80,000 eekkeriä maan parhaita hedelmäviljelyksiä.

"KAIKKIVALTIAITA" OLI ENNEN VAIN YKSI

MANILA, kesäk. 27 p. — Filippiniläinen sanomalehti, Vangardia, sanoo viime lauvantaisessa numerossaan, puhuessaan Filippinien saarten suuresta taloudellisesta ahdinkotilasta, m. m. seuraavaa:

"On yhdentekevää, mitä saariston hallituksen puolustajat sanovat, yhtä he eivät kuitenkaan voi kieltää — koko Filippinit ovat vararikon partaalla. Ainoa mistä pelastusta voidaan edes odottaa, on joko jumala tai Yhdysvaltain hallitus."

Rippikoulussa meille opetettiin että ei ole kuin yksi kaikkivaltias jumala.

Kommuunin verisen viikon vietto Pietarissa

"40 vuoteen ei mitään niin suurenmoista mielenosoitusta". — 60,000 Osanottajaa, mukana Kommunin veteraanejakin.

(Toverin erikoisuutinen)

V. k. 29 p:nä vietti Pariisin ja lähiseudun proletariaatti valtavan suuremmoisesti Kommunin Veristä viikkoa. Kaikki, mitä tämä maailmankaupunki ja sen lähitienoot kätkevät tietoista proletariaattia, oli jalkeilla. Kulkue, joka ohjasi askeleensa Pere Lachaisen hautausmaalle, kuuluisalle Muurille, minkä juurelle Thierson pyövelit niittivät Pariisin Kommunin viimeisen sankarijoukon, käsitti noin 60,000 työläistä. Sanomattoman liikuttavan vaikutuksen tekivät kulkueen kärjessä astuvat Ranskan rosvoporvarien agentin ampuman Jauresin lapset, jotka olivat somistetut punaisin kukkavauloin, sekä vielä elossaolevat Kommunin veteraanit, muiden muassa harmaahapsinen Camelinat, joka lausui, ettei hän ollut 40 vuoteen nähnyt näin suuremmoista mielenosoitusta. Veteraanien jäljessä seurasi kommunistipuolueen Johtava komitea, puolueen parlamenttiryhmä, L'Humaniten ja Internationale-lehden henkilökunnat, kommunistinen nuoriso, sotaveteraanien liiton ranskalaisen osaston ryhmä, invaliidien ryhmä ja näiden jälkeen kommunististen yhdistysten ja osastojen satoihin nousevat ryhmät.

"Olen nähnyt 20 vuonna vietettävän Verisen viikon muistoa", kirjoittaa toveri Dunois L'Humanite-lehdessä, "mutta nyt vietetty juhla sivuuttaa kaiken mitä olen tähänasti nähnyt, ei ainoastaan tyynellä arvokkuudellaan vaan myös levollisella voimansa valtavuudella. Vähän huutoja, parhain järjestys ja luja kuri, järkyttävän vaikuttava tietoisuutensa takia. Naisia, äärettömästi naisia, — "murhapolttajain" rotu ei ole vielä kuollut, herrat porvarit! Ja sitten lapsia, tavattomasti lapsia, jotka täten käyvät kumouskouluaan. Ylen mielenkiintoista oli myös katsella kommunistista nuorisoa: sitä silmäillessä tunsi entistä syvemmin uskovansa loistavaan tulevaisuuteen!

Niin, niin: mikä loistava juhlapäivä. Vallankumousliekki on syttynyt suurten kansanjoukkojen sydämessä. Alkakaamme, niin meitä seurataan! Mutta ottakaamme varteen: olkaamme aseistettuja! Entä aseemme: puhdas sosialistinen oppi ja järjestyneisyys. Selvän opin ja edelläkäyneen järjestymisen puute, ne tuottivat turmion vuoden 1871 Kommunille. Kommunistien velvollisuutena on varoa, ettei nämä kaksi virhettä, jotka nyt merkitsevät kahta rikosta, uudistu."

Mielenosoitustilaisuudessa tuottivat poliisit vain vähän häiriötä, mutta sen jälkeen vangittiin useita tunnetuimpia ranskalaisia kommunistitovereja ja toimitettiin kotitarkastuksia monien kymmenien luona, kuten jo olemme maininneet. Olihan porvarien tavalla tai toisella kuitenkin kostettava!

"RUKOUKSEN VOIMA"

PORTLAND, Ore., kesäk. 27 p. — Kun eilen täkäläisessä kaupunginvankilassa pidetyssä jumalanpalveluksessa juuri oltiin rukoilemassa, lähti muuan vanki livistämään eikä ole vieläkään tavattu. Hänen lähtöään ei huomattu kuin vasta jälkeenpäin, niin hartaina olivat vartijatkin.

Vancouverista ilmotetaan että sikäläisen vankilan jumalanpalveluksen kuluessa juuri rukouksen aikana on sieltäkin livistänyt kaksi vankia, joiden ei myöskään huomattu karanneen ennenkuin vasta myöhemmin.

Nyt nousee kysymys siitä, rukoilivatko vangit vapauttamisensa puolesta vai vanginvartijat sen puolesta, etteivät vangit pääsisi karkuun.

HOOVER VASTUSTAA HALLIT. OMISTUSTA

WASHINGTON, D. C., kesäk. 27 p. — Kun kauppaosaston sihteeri Hoover oli todistamassa senaatin maanviljelyskomitealle senaatissa esillä olevan n. k. "Norrisin $100,000 korporatsionilain" yhteydessä olevista asioista, sanoi hän m. m. että hallituksen kauppalaivastokomitean tuottamat tappiot osottavat hallituksen yksityisille liikealoille tunkeutumisen tuhoa tuottavat seuraukset. Tämän nojalla vastusti hän Norrisin lakiehdotusta, jonka tarkotuksena olisi muodostaa sadan tuhannen dollarin pääomalla korporatsioni ostamaan Amerikan farmareilta viljan, jota ei voida käyttää tässä maassa ja myymään sen sitten ulkomaille. Hoover sanoi vielä että tällaiset hommat on ehdottomasti jätettävä yksityiskapitalistien kykeneviin käsiin.

JUTTU VANZETTIA SACCOA VASTAAN

DEDHAM, Mass., kesäk. 22 p. (F.P.) — Eilinen päivä kului jälella olevien valtion todistajain kuulusteluun Saccon ja Vanzettin asiassa. Huomattavampina todistajina olivat pyssyekspertit, jotka selittivät automaattisen revolverin ominaisuuksia, kuulan kulkua y. m. Niitä oli kaksi, kapteeni C. A. Van Amburg ja valtion poliisikapteeni Proctor. Kumpanenkin tuli lopuksi selostuksessaan siihen tulokseen, että he luulevat Beradellin ruumiiseen ammutun kuolettavan laukauksen tulleen 52 kaliberin Coltin automaattisesta pistoolista. Tästä olivat molemmat yksimielisiä, sanoen ettei mikään muu pyssy kuin Coltin anna kuulalle kierrettä vasemmallepäin, minkä merkit on silnä kuulassa, minkä lääkärit sanovat Beradellin tappaneen.

Toiset kolme kuulaa arveli toinen todistaja kuitenkin tulleen Savagen pistoolista ja toinen arveli niiden tulleen Coltista.

Kapteeni Proctor ilmasi vielä olevansa sitä mieltä, että ne olivat tulleet siitä pyssystä, mikä hänellä oli edessään ja mikä oli otettu Saccolta. Hän näytti että nallintappajan jättämä jälki murhapaikalta löydetyissä patruunissa ja niissä, joita tällä revolverilla kokeillessa on jälkeenpäin ammuttu, oli aivan samallainen ja että kuulaan on molemmissa tapauksissa jäänyt samallainen epäsäännöllinen ylimääräinen naarmu, mikä johtuu pyssyn rihlauksessa olevista ruosteen tekemistä vammoista. Sen sanoi hän näkyvän erittäin selvästi suurennuslasilla katsottaissa ja sitä näyteltiin myöskin lautamiehille.

Syyttäjäin todistaja puhunut syytetyille edullisesti.

Kenkätehtaan superintendentti G. T. Kelly todistajana ollessaan lausui Saccon olleen hänellä työssä tehtaalla ja olleen säännöllinen työmies ja m. m. vuoden toiminut vahtina yövuorolla ja sopimuksen mukaan kantoi asetta. Hän edelleen todisti, että murhaviikolla Sacco pyysi häneltä lupaa saada lomaa, hankkiakseen matkapassit Italiaan mennäkseen, jossa hänen äitinsä oli juuri kuollut, näyttäen asiasta tietoa sisältävää kirjettä. Superintendentti sanoi hänelle myönnetyn lomaa ja järjestetyn asiat niin että Sacco voi jättää työpaikkansa niin pian kuin hänen tilalleen saadaan toinen mies.

Kuvainotto-oikeus kyseenalaisena.

Syyttäjäin lakimies Harold Williamsin esittäessä valokuvia syytetyistä, otti tuomari Thayer kuvainotto-oikeuden kyseenalaiseksi, sanoen: "Tarkoitatteko te sanoa, että te voitte vangitun miehen raudotettuna viedä valokuvaan, ilman että te pakoittaisitte hänen antamaan päteviä todistuksia itseään vastaan? Minä haluan nähdä niiden virallisuuden."

Puolustajalakimiehet tekivät tuohon syyttäjäin yritykseen kovan vastineen ja anoivat tuomarin kumoamaan noiden kuvain käytön todistuskappaleena syytetyitä vastaan, Moore väittäen niiden vaikuttavan ennakollisesti ja epätodenmukaisesti syytettyitä vastaan. Hetken neuvottelun jälkeen tuomarin kanssa, jonka ajan lautakunta oli poissa suostuikin tuomari Thayer hyljäämään ne todistuskappaleena, mutta salli ne käytettäväksi miesten tuntomerkkeinä.

Syytetyitä kiusattu punasina.

Ei ole kysymystäkään siitä, etteikö syytetyitä Saccoa ja Vanzettia olisi poliisien taholta kiusattu sangen raskaasti ensimäisenä yönä vangitsemisen jälkeen, jolloin heitä aiottiin saada tunnustamaan osallisuutensa mainittuun tapahtumaan. Syytetyt silloin eivät saaneet minkäänlaista puolustajaa käyttää asiassaan. Poliisi todisti, että miehet eivät protesteeranneetkaan valokuvausta vastaan ja aikovat syyttäjät tätä keinoa nyt käyttää ikäänkuin "tunnustuskappaleena". Puolustajat osottivat miesten tietäneen, mitä protestit sellaisessa tapauksessa merkitsevät, jota nämä syytetyt antautuivat puolustamaan saatuaan kuulla hänen salaisesta vangitsemisestaan, protesteerasi ja ainoastaan kaksi päivää jälkeen oli hän lopettanut henkensä putoamalla 14 kerroksisen rakennuksen ikkunasta kadulle.

Puolustajalakimiehet esittäneet todistajan.

Syyttäjäin lakimiehet esittivät todistajalavalle katuvaunun konduktöörin, Ausin Colen, joka väitti Saccon ja Vanzettin rikosyönä astuneen katuvaunuun West Bridgewater. Silloin puolustajalakimiehet toivat näytämölle erään italialaisen, joka oli nähdä aivan samallainen kuin Vanzettikin ja kysyivät todistajalta, onko hän koskaan nähnyt sitä miestä. Syyttäjäin todistaja vastasi kysymykseen kieltävästi ja puolustajalakimiehetkään eivät selittäneet sen takemmin, mikä suhde tällä miehellä on ollut tässä asiassa tai mikä hänen nimensäkään oli. Kuitenkin arvellaan henkilön olevan perin tärkeän puolustuksessa ja hänen todistuksensa painavan syytettyjen eduksi.

SAADAANKO RAUHA PALAUTETUKSI YLÄ-SLEESIASSA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 28, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917.)

BERLIINI, kesäk. 28 p. — "Neue Berliner Zeitung" kertoo: Rauha toivotaan saatavan aikaan pian Ylä Sleesiassa, ententen edustajat kun ovat kenraali Höferin, saksalaisten joukkojen ylikomentajan ja Adalbert Korfantyn puolalaisten kapinallisten johtajan kanssa sopineet siitä, että niinhyvin saksalaiset kuin puolalaisetkin joukot poistetaan nykyisistä asemistaan. Tehdyn sopimuksen mukaan niitä ruvetaan poistamaan heti.

Tulsan mellakan jälkilaskuja

TULSA, Okla., kesäk. 27 p. — Suurvalamiehistö antoi eilen syytöskirjelmän tämän kaupungin poliisipäällikköä, John A. Gustafsonia, vastaan. Syytöksen laadusta ei ole sen tarkempaa tietoa kuin että se on yhteydessä äskeisten rotumellakkain kanssa. Kuutta poliisimiestä vastaan annettiin myöskin syytöskirjelmiä, mutta ei olla varmoja, onko näillä syytöksillä myöskin yhteyttä rotumellakoiden kanssa.

Kuten tunnettua, oli Tulsan rotumellakoilla, samoin kuin kaikilla samallaisilla tapahtumilla, taloudelliset syynsä. Ne johtuvat suorastaan siitä, että neekerit, joiden asema kautta kaikkien etelävaltioiden on orjan asema, yrittelevät päästä pois tästä orjuudesta.

HEINÄSIRKAT TEKEVÄT TUHOA COLORADOSSA

COLORADO Springs, Colo., kesäk. 27 p. — Noin viisitoista mailia leveässä ja kaksikymmentä mailia syvässä rintamassa on lukematon joukko heinäsirkkoja etenemässä El Paso kauntia pitkin, hävittäen kaiken kasvullisuuden tieltään. Heinäsirkkojen tie kulkee lounaasta koilliseen.

PARIISI, kesäk. 28 p. — Lähellä Kozelia, Ylä-Sleesiassa, on ollut taistelu italialaisten ja puolalaisten kapinallisten välillä, mikäli tänne tiedottaa Wolffin toimisto Berliinistä.

Bonus-laki kongressissa

WASHINGTON, D. C., kesäk. 27 p. — Useat johtavat kongressimiehet ovat selittäneet että vissit asianhaarat — joita kuitenkaan ei ole suvaittu sen tarkemmin selittää, onhan vain esiinnytty hieman salaperäisesti näihin syihin nähden — pakottanevat lykkäämään sotilasten "bonusta" järjestelevän lakiehdotuksen käsittelemisen tuonnemmaksi. Jotkut kongressimiehistä ovat tehneet hienoja viittauksia yleismaailmalliseen taloudelliseen tilanteeseen, joka kylläkin läheltä koskee "bonus"-kysymystä, siihen tarvittavat varat kun on ollut tarkotus saada Yhdysvaltain hallitukselle velkaa olevien maiden korkojen maksuista. Nyt kun alkaa käydä ilmeiseksi, etteivät nämä maat pysty edes maksamaan korkojakaan, niin mistäpä ottaa nämä varat.

Sitä paitsi on jo jonkun aikaa ollut "julkisena salaisuutena" että esimerkiksi rahasihteeri Mellon vastustaa "bonus"-lakiehdotusta — yksinkertaisesti sillä perusteella, että kysymykseen tarvittavia varoja EI OLE.

POSTINVARKAITA TUOMITTU SYYLLISIKSI

TOLEDO, Ohio, kesäk. 27 p. — Viime lauvantaina havaittiin täkäläisessä oikeudessa miljoonan dollarin postivarkaudesta syytettyä 11 miestä ja naista syylliseksi. Kaksi vapautettiin. Tuomio tullaan syyllisille lukemaan muutaman päivän kuluttua.

Vesijohdosta juoksi viiniä

CHICAGO, Ill., kesäk. 26 p. — Poliisimiehet löysivät eilen sattumalta suuren viinivaraston. Kun he jollakin asiallaan menivät erääseen taloon ja laskivat vesijohdosta vettä lasiin janonsa sammuttamiseksi, havaitsivatkin he "veden" muuttuneen viiniksi. Etsittyään löysivät he useita tynnyreitä viiniä, jotka kaikki olivat yhdistetyt vesijohtoputkeen.

FRANCE SAI LUVAN MENNÄ VENÄJÄLLE

Mutta vain, porvarilehtien mukaan, erinäisillä rajotuksilla

BERLIINI, kesäk. 28 p. — Kolmisen viikkoa sitä odotettuaan yhdysvaltalainen senaattori Josef I. France on viimeinkin saanut Venäjän neuvostohallitukselta luvan matkustaa Moskovaan. Hän tulee matkustamaan sinne tällä viikolla. France pyysi ensin Lontoossa olevalta Venäjän kauppakomisaarilta Krassinilta lupaa matkustaa Venäjälle. Hän osotti suurta kohteliaisuutta Francea kohtaan, mutta ei antanut hänen pyyntöönsä suoraa vastausta.

Tänne tultuaan France tapasi täällä konetyöläisten kansainvälisen ammattijärjestön presidentin William H. Johnstonin, joka vähää ennen oli palannut tänne Riikasta, saatuaan tietää, että hänelle ei anneta lupaa matkustaa Venäjälle. Johnstonin osakseen saamansa kohtelun neuvostovirkailijain taholta ei France antanut itseään masentaa, vaan hän edelleen teki yrityksiä saadakseen luvan Venäjälle matkustamista varten, ja nyt hän saikin tiedon, että hänen sallitaan sinne mennä määrytyillä ehdoilla.

Hänelle on ilmotettu että hänet tullaan Moskovassa ottamaan ystävällisesti vastaan ja että hänen sallitaan aivan vapaasti tutkia kaupallisia oloja Venäjällä, mutta muille aloille ei hänen sallita tutkimustaan ulottaa. Hänen on myöskin, jos hän matkustaa Venäjälle, annettava lupaus, että hän ei tee yritystä tavata rouva Marguerite E. Harrisonia taikka ketään muutakaan nykyään Venäjällä vankina olevaa amerikalaista. Neuvostovirkailijat ilmottavat myöskin, että he eivät halua senaattori Francen kanssa keskustella noiden amerikalaisten vankien vapauttamisesta.

Jollei France pääse Venäjälle muutoin kuin nuo ehdot hyväksymällä, niin hän hyväksyy ne, mutta hän toivoo kuitenkin, että noiden ehtojen kirjaimellista täyttämistä ei vaadita, jahka hän pääsee Riikaan. Kaikessa tapauksessa hän kuitenkin matkustaa Moskovaan. Hän otaksuu saapuvansa sinne tämän viikon lopulla.

YHDYSVALTAIN SEKÄ KESKI-AMERIKAN LIITTOVALTION SUHTEET

GENEVE, kesäk. 28 p. — Yhdysvallat suhtautuvat myötätuntoisesti niihin pyrkimyksiin ja siihen päämaaliin, jotka äskettäin muodostettu keski-Amerikan valtioiden liitto on itselleen asettanut, mutta se hyväksyy tuon liiton ja antaa sille aktiivisen kannatuksensa vain sillä ehdolla, että Yhdysvalloille myönnetään oikeus, siinä tapauksessa, jos toinen kanava päätetään kaivaa poikki pohjois- ja etelä-Amerikan välisen kannaksen, rakentaa tuo kanava. Edelleen Yhdysvallat vaativat, että sodan puhjettua Yhdysvaltain ja jonkun muun maan välillä keski-Amerikan liiton on joko annettava takeet puolueettomuudestaan taikka, jos niin haluaa, otettava osaa taisteluun Yhdysvaltain puolella.

Keski-Amerikan valtioiden liittoon kuuluvat jo Salvador, Guatemala, Honduras ja Costa Rica ja niiden keskenään hyväksymän liittosopimuksen mukaan tullaan niille laatimaan yhteinen perustuslaki, joka tulee olemaan samanlainen kuin on Yhdysvaltain perustuslaki ja uuden liittovaltion pääkaupunki tulee olemaan federaalisella alueella, samoin kuin on Yhdysvaltainkin pääkaupunki. Liittovaltion ensimäinen eduskunta kokoontuu koolle mahdollisesti ensi syyskuussa. Nicaragua tulee mahdollisesti myöskin yhtymään tuohon keski-Amerikan valtioiden liittoon, jos saa luvan Washingtonin hallitukselta.

Säälivät presidentin kättä

WASHINGTON, D. C., kesäk. — Kun presidentti Harding otti vastaan lääkärien konventsioonin edustajat, joutui hän kättelemään 1,500 lääkäriä. Ihmeekseen havaitsivat kuitenkin nämä että presidentti kesti koetuksen kuin mies.

VENÄJÄ HYVÄKSYY KAUPPASOPIMUKSET.

HELSINKI, Suomi, kesäk. 2 p. — Venäjän neuvostohallitus on hyväksynyt Norjan ja Tanskan kanssa tehdyt kauppasopimukset ja valtuuttanut edustajansa allekirjottamaan ne.